



TÜRKİYE İLE KAZAKİSTAN ARASINDA 20 ANLAŞMA İMZALANDI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Tömer huzurunda, iki ülke arasında ortak anlaşmalar imzalandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Tokayev'in baş başa görüşmelerinin ve Yüksek Düzeyli İşbirliği Konseyi 5. Toplantısı'na başkanlık etmelerinin ardından, iki ülke arasındaki ortak anlaşmalar imza altına alındı.

Bu kapsamda, "Türkiye-Kazakistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi Beşinci Toplantısı Kararı" ile "Türkiye-Kazakistan Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi

Beşinci Toplantısı Ortak Bildirisi", Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev tarafından imzalandı.

"Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) ile NC Kazmunaygaz JSC Arasında İşbirliği Anlaşmasını", TPAO Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Türkoğlu ve NC Kazmunaygaz JSC Yönetim Kurulu Başkanı Askhat Khasenov imzaladı.

"Orta Koridor Demiryolu Güzergahı Üzerinden Yük Taşımacılığı için İş Birliği ve İş Geliştirme Anlaşması" TCDD Taşımacılık AŞ Genel Müdürü Ufuk Yalçın ile Pasifik Eurasia Lojistik Şirketi Yönetim Kurulu Başkan Vekili Erol Erkan

ve Yönetim Kurulu Başkanı Talgat Aldybergenov tarafından imza altına alındı.

“Anadolu Ajansı (AA) ile Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdaresi Cumhurbaşkanlığı Televizyon ve Radyo Kompleksi’nin Ekonomik Yönetim Hakkına Sahip Cumhuriyet Devlet Teşebbüsü (TRC) Arasında İş Birliği Anlaşmasını”, AA Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Serdar Karagöz ile TRC Direktörü Raushan Kazhibayeva imzaladı.

“Türkiye Cumhuriyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ile Kazakistan Cumhuriyeti Mali Piyasa Düzenleme ve Geliştirme Ajansı Arasında Mutabakat Zaptı” BDDK Başkanı Şahap Kavcıoğlu ve Kazakistan Cumhuriyeti Mali Piyasa Düzenleme ve Geliştirme Ajansı Başkanı Madina Abylkassy-mova tarafından imzalandı.

“Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Merkezi İletişim Servisi Arasında Medya ve Enformasyon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptını” Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Burhanettin Duran ile Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Merkezi İletişim Servisi Direktörü Askar Umarov imzaladı.

“Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı” Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu ve Kazakistan Ulaştırma Bakanı Nurlan Sauranbayev tarafından imza altına alındı.

“Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Sanayi ve İnşaat Bakanlığı Arasında Serbest/Özel Ekonomik Bölgeler Alanında İşbirliğine İlişkin Niyet Beyanına”, Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve Kazakistan Sanayi ve İnşaat Bakanı Yersayın Nagaspayev imza attı.

“Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Ticaret ve Entegrasyon Bakanlığı Arasında Ticari ve Ekonomik İlişkilerin Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptını”, Ticaret Bakanı Ömer Bolat ve Kazakistan Cumhuriyeti’nin Türkiye Cumhuriyeti nezdindeki Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi Yerkebulan Sapiyev imzaladı.

“Türkiye Cumhuriyeti Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Dijital Kalkınma, İnovasyon ve Havacılık Sanayii Bakanlığı Arasında Yapay Zekâ, İnovasyon ve Uzak Faaliyetleri Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptına”, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Kazakistan Dijital Kalkınma, İnovasyon ve Havacılık-Uzak Sanayii Bakanı Jaslan Madiyev tarafından imza koyuldu.

“Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Bilim ve Teknoloji Alanında İşbirliği Uygulama Protokolüne”, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır

ile Kazakistan Eğitim Bakanı Gani Beisembayev imza attı.

“Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ile Kazakistan Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Tıbbi ve İlaç Kontrol Komitesi’nin ‘Ulusal İlaç ve Tıbbi Cihaz Uzmanlık Merkezi’ Ekonomik Yönetim Hakkına Sahip Cumhuriyet Devlet İşletmesi Arasında Mutabakat ve İşbirliği Zaptını”, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu ile Kazakistan Cumhuriyeti’nin Türkiye Cumhuriyeti nezdindeki Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi Yerkebulan Sapiyev imzaladı.

“Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına Bağlı Kuruluş Olan Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına Bağlı Olan Salıdat Kairbekova Sağlık Geliştirme Ulusal Araştırma Merkezi Arasında İş Birliği Mutabakat Zaptına”, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu ile Kazakistan Cumhuriyeti’nin Türkiye Cumhuriyeti nezdindeki Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi Yerkebulan Sapiyev imza attı. Türkiye Maarif Vakfı ile İbray Altınşarin Millî Eğitim Akademisi arasında “Kazakistan Cumhuriyetinde Eğitim Faaliyetlerinin Başlatılmasına Dair Mutabakat Zaptına”, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin ile Kazakistan Eğitim Bakanı Gani Beisembayev imza koydu.

“Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptını”, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar ile Kazakistan Enerji Bakanı Yerlan Akkenzhenov imzaladı.

“Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Sanayi ve İnşaat Bakanlığı Arasında Madencilik Alanında İşbirliğinin Geliştirilmesine İlişkin Mutabakat Zaptına” Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar ile Kazakistan Sanayi ve İnşaat Bakanı Yersayın Nagaspayev imza attı.

“Türkiye Cumhuriyeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Sanayi ve İnşaat Bakanlığı Arasında Şehircilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptını”, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ile Kazakistan Sanayi ve İnşaat Bakanı Yersayın Nagaspayev imzaladı.

“Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Kazakistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Adalet Alanında İş Birliği Mutabakat Zaptına”, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç ile Kazakistan Cumhuriyeti’nin Türkiye Cumhuriyeti nezdindeki Olağanüstü ve Tam Yetkili Büyükelçisi Yerkebulan Sapiyev tarafından imza atıldı.

“Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Lübnan’daki BM Geçici Gücü Misyonu (UNIFIL) Kapsamındaki İşbirliğine İlişkin Teknik Anlaşma”, Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler ile Kazakistan Başbakan Yardımcısı ve Millî Ekonomi Bakanı Serik Zhumangarin tarafından imzalandı.



KIRGIZİSTAN'DAKİ PROJELER İÇİN TÜRK YATIRIMCILARA GARANTİ VAADI VERİLDİ

Kırgızistan'ın "Garanti Fonu", Türk iş insanlarına Kırgızistan'da yatırım projelerini hayata geçirme sürecinde garanti desteği sunmaya hazır olduğunu bildirdi. Bu açıklama, Fon Başkanı Malik-Aydar Abakirov'un Türkiye'nin Kırgızistan Büyükelçisi Mekin Mustafa Kemal Ökem ile yaptığı görüşmede dile getirildi.

Fonun verdiği bilgilere göre taraflar, özellikle ihracat odaklı faaliyetlerin desteklenmesi ve girişimciliğin teşviki konularında iş birliği imkânlarını ele aldılar. Ayrıca ticari ve ekonomik ilişkilerin genişletilmesi, tarım sektörünün geliştirilmesi ve Kırgızistan'ın tarım ürünlerinin Türkiye pazarına ihracat olanak-

ları da görüşüldü.

Malik-Aydar Abakirov, "Garanti Fonunun" Kırgızistan'da proje gerçekleştiren girişimcilere, buna Türk şirketleri de dâhil olmak üzere, garanti sağlamaya hazır olduğunu teyit etti. Görüşmede, TİKA'nın Kırgızistan'daki sosyo-ekonomik kalkınmaya ve ikili iş birliğinin güçlendirilmesine sağladığı katkıya da özel önem verildi.





KIRGIZİSTAN VE ÖZBEKİSTAN, TİCARET HACMİNİ ARTIRMAYI PLANLIYOR

Kırgızistan Ekonomi Bakan Yardımcısı Sultan Ahmatov, Kırgızistan ile Özbekistan arasında 2024–2030 yıllarına yönelik karşılıklı ticaret hacmini artırma eylem planının uygulanmasına ilişkin konuları değerlendirmek üzere bir toplantı düzenledi. Toplantıya devlet kurumlarının temsilcileri katıldı.

Eylem planı, ticari ve ekonomik ilişkilerin sistematik bir şekilde genişletilmesine, engellerin ortadan kaldırılmasına ve sanayi iş birliğinin geliştirilmesine yöneliktir. Görüşmede özellikle tarım ürünleri, tekstil, inşaat

malzemeleri ve elektrik ekipmanları ticaretinin geliştirilmesine özel önem verildi.

Katılımcılar, planın mevcut uygulama durumunu gözden geçirerek gelecekteki iş birliğini daha da aktif hale getirmek için atılması gereken adımları belirlediler.

Toplantının sonunda, devlet kurumlarına planlanan görevleri hızlı bir şekilde yerine getirme, bilgi alışverişini artırma, ortak iş projelerini sık sık gündeme getirme ve ticaret sürecinde ortaya çıkan sorunlara hızlı şekilde yanıt verme talimatı verildi.

KIRGIZİSTAN VE AZERBAYCAN, SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ İÇİN YEM FABRİKASI KURMAYI PLANLIYOR

Kırgızistan Tarım Bakanlığına bağlı Balıkçılık Dairesi ile Ekonomi Bakanlığı temsilcileri, Azerbaycan heyetiyle bir çalışma toplantısı gerçekleştirdi. Görüşmede, su ürünleri sektörü için karma yem fabrikası kurma konusunda ortak bir projenin hayata geçirilme potansiyeli ele alındı. Bu konuda Tarım Bakanlığı Basın Servisi bilgi verdi. Taraflar, balıkçılık sektörünün kaliteli yemlerle temin edilmesi için gerekli altyapının geliştirilmesinin önemine dikkat çekti. Toplantıya katılanlara göre, bu tür adımlar, ba-

lık üretim hacmini artırmaya ve ülkenin gıda güvenliğini güçlendirmeye katkı sağlayacaktır.

Görüşmenin sonunda, taraflar ilgili devlet kurumları aracılığıyla iş birliğini güçlendirme ve yakın zamanda ilave istişarelerde bulunarak iş birliği planlarını oluşturma konusunda mutabakata vardılar.





TÜRK ŞİRKETİ KAZAKİSTAN'DA DEPO TERMİNAL AĞI KURACAK

Kazakistan Dışişleri Bakanlığı'na bağlı Yatırım Komitesi Başkanı Gabidulla Ospankulov ile Türk "S Sistem Lojistik" şirketinin yönetim kurulu başkanı Hüseyin Barlin, Kazakistan'da yatırım projelerinin hayata geçirilmesini görüştüler.

Bu projeler arasında toplam maliyeti yaklaşık 100 milyon doları bulan modern lojistik ve depo terminallerinden oluşan bir ağın inşası da yer almaktadır. Tesislerin konuşlandırılması için öncelikli alanlar olarak Almatı, Astana, Şimkent, Aktau ve diğer büyük şehirler değerlendirilmektedir. Bu konuda Yatırım Komitesi'nin basın servisi bilgi verdi.

Görüşme sırasında yatırım anlaşması imzalanma olasılığı da ele alındı. Bu anlaşmalar devlet destek tedbirlerini, vergi muafiyetlerini ve altyapı desteğini kapsamaktadır.

Gabidulla Ospankulov, "Günümüzde Kazakistan lojistik altyapısını aktif olarak geliştirme aşamasında. 'S Sistem Lojistik' şirketinin sunduğu proje, iç ve transit taşımacılığın etkinleştirilmesi açısından son derece önemlidir. Lojistiği, ekonomimizin çeşitlendirilmesi ve Kazakistan'ın Avrasya'daki ulaşım merkezi rolünün güçlendirilmesi amacıyla yatırım çekiminde öncelikli sektörlerden biri olarak değerlendiriyoruz" dedi.

Hüseyin Barlin ise şirketin uluslararası standartlara uygun projeleri hayata geçirmeyi ve modern altyapı oluşturmayı hedeflediğini belirtti.

Daha önce Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev, 2029 yılına kadar Kazakistan'daki 11 bin kilometrelik demiryolunun yenilenmesi ve 5 bin kilometrelik yeni demiryolu inşasının planlandığını açıklamıştı. Bu tür büyük altyapı projelerinin gerçekleştirilmesi, transit yük hacminin artmasına olanak sağlayacaktır.



KAZAKİSTAN, TÜRK DEVLETLERİYLE TURİZM İŞBİRLİĞİNİ GÜÇLENDİRİYOR

Orta Asya'nın parlayan yıldızı Kazakistan, özellikle kış ve dağ turizmini geliştirmeye yönelik bölgesel girişimlere aktif destek sağlamaktadır. Bu kapsamda, geçtiğimiz sonbaharda İstanbul'da temelleri atılan Türk Devletleri Kayak Merkezleri Birliği'nin ilk toplantısı 12 Temmuz'da Azerbaycan'daki Şahdağ kayak merkezinde gerçekleştirildi. Toplantıya Azerbaycan, Türkiye, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan'dan üst düzey temsilciler katılım gösterdi.

Birliğin ana hedefleri arasında, dağ ve kış turizminin geliştirilmesi, ortak sorunlara kalıcı çözümler üretilmesi, ülkeler arası tecrübe

paylaşımının artırılması ve yeni ortak projelerin hayata geçirilmesi bulunmaktadır. Kazakistan, bu önemli girişime verdiği güçlü destekle, Türk devletleri arasındaki turizm işbirliğini daha da derinleştirme yönündeki kararlılığını net bir şekilde ortaya koydu.

Şahdağ kayak tesisinin yönetim kurulu başkanı Rüstem Necefov, birliğin kısa sürede büyük bir ivme kazanarak büyüyeceğine olan inancını dile getirdi. Necefov ayrıca, belirlenen hedeflere ulaşmak için zamanın ve üye ülkeler arasındaki sıkı iş birliğinin kritik önem taşıdığını vurguladı.

**KAZAKİSTAN CUMHURBAŞKANI, KIRGIZİSTAN İLE İTTİFAK İLİŞKİLERİNİ GENİŞLETMEYE YÖNELİK YASAYI İMZALADI**

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev, Kazakistan ile Kırgızistan arasında ittifak ilişkilerini derinleştirme ve genişletmeye ilişkin anlaşmanın onaylanmasına dair yasayı imzaladı. Bu konuda “Akorda”nın resmi internet sitesi bilgi verdi.

Söz konusu belge, güvene, eşit haklara, egemenliğe ve toprak bütünlüğüne saygı ile devlet sınırlarının tanınmasına dayalı ittifak ilişkilerinin geliştirilmesi yönündeki kararlılığı pekiştirmektedir. Anlaşmada, Kırgızistan ve Kazakistan’ın siyaset, ticaret, ulaştırma altyapısı, su ve enerji kaynak-

ları ile gıda güvenliği alanlarında iş birliğini güçlendirme isteği teyit edilmiştir.

Anlaşma hükümlerine göre taraflar, güvenlik ve hukuk alanındaki iş birliğini de derinleştirmeyi hedeflemektedir. Bu iş birliği; terörizm, ayrılıkçılıkla mücadele ile uluslararası organize suçlar, siber suçlar, insan, silah ve uyuşturucu kaçakçılığına karşı ortak eylemleri kapsamaktadır.





TÜRKİYE’NİN “SAFİ HOLDİNG” ŞİRKETİ KAZAKİSTAN’DA ŞEKER FABRİKASI KURMAYI PLANLIYOR

Türk şirketi Safi Holding, Kazakistan’da bir şeker fabrikası kurmayı planlamaktadır. Bu konuda bilgi Kapital.kz haber merkezi tarafından paylaşıldı. Kazakistan Tarım Bakanı Aydarbek Saparov, Türkiye’nin Safi Holding şirketinin CEO’su Safi Atakan ile bir görüşme gerçekleştirdi.

Tarım Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada şu ifadeler yer verildi: “Türkiye’nin önde gelen sanayi şirketlerinden Safi Holding, yıllık 140 bin ton şeker üretim kapasitesine sahip modern bir fabrikanın inşasıyla ilgileniyor. Fabrika yılda 1 milyon ton şeker pancarını işleyebilecek. Tahmini yatırım tutarı 150 ila 200 milyon dolar arasında değişiyor.”

Şu anda yatırımcılar fabrikanın inşa edilebileceği potansiyel bölgeleri değerlendirmektedirler. Uygun bir yerin seçilmesinde temel faktörler arasında, şeker pancarı yetiştirilebilecek yeterli ekim alanının bulun-

ması ve gerekli altyapının sağlanabilir olması öne çıkmaktadır.

Kazakistan Tarım Bakanlığı, projenin hayata geçirilmesine tam destek vermeye hazır olduğunu açıkladı. Tarım Bakanı Aydarbek Saparov, “Bu projenin uygulanmasında her türlü destek sağlanacaktır” dedi.

Öte yandan, Safi Holding CEO’su Safi Atakan, Kazakistan’ın şeker endüstrisini geliştirmek için elverişli yüksek tarım-sanayi potansiyeline sahip olduğunu vurguladı.

Hatırlatmak gerekirse, Kazakistan’da şu anda Al Khaleej Sugar şirketiyle iş birliği içinde Almatı bölgesinde başka bir şeker fabrikası yatırımı da planlanmaktadır. Bu projenin yatırım hacmi yaklaşık 493 milyon doları bulmakta ve 800’den fazla kalıcı iş yeri oluşturulması hedeflenmektedir.



KAZAKİSTAN İLE ÖZBEKİSTAN “ORTA ASYA” ULUSLARARASI MERKEZİNİ KURUYOR

Türkistan bölgesinde, Kazakistan ile Özbekistan’ın ekonomik iş birliği çerçevesinde “Orta Asya” Üretim İş Birliği Merkezinin inşasına başlandı. Bu merkez, iki ülkenin ticari ve ekonomik ilişkileri için ana platform olacak. Tesis, Kazakistan’ın Maktaral ilçesinde, “Atameken” gümrük kapısının yanında yer almaktadır.

Şu anda inşaat alanında karayolu, demiryolu, elektrik, su, kanalizasyon ve iletişim hatları gibi altyapı çalışmaları yürütülmektedir. Projede yenilikçi ve enerji tasarruflu teknolojilerin kullanılması öngörülmektedir. Kısa süre önce yapılan çalışma toplantısında böl-

ge yöneticileri ve yüklenici firmalar mühendislik konularını ele aldılar.

Bu merkezin kurulmasına ilişkin anlaşma, 2023 yılının Kasım ayında Taşkent’te imzalanmıştı. İnşaat işleri Kazakistan merkezli “TCL gr.” şirketi tarafından yürütülmektedir. Merkezin 2027 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Proje, her iki ülkenin ekonomisi için büyük önem taşımaktadır. Ticari ilişkileri güçlendirecek, yeni istihdam alanları oluşturacak, yatırım çekecek ve lojistiği geliştirecektir.





TÜRKMENİSTAN VE AZERBAYCAN BÖLGESEL VE EKONOMİK STRATEJİK BAĞLARINI GÜÇLENDİRİYOR

Türkmenistan Dışışleri Bakanı Raşid Meredov ile Azerbaycan Dışışleri Bakanı Ceyhun Bayramov, 3 Temmuz 2025 tarihinde bir araya gelerek ikili iş birliğinin mevcut durumu ve geleceği üzerine görüş alışverişinde bulundular. Bu konuda Türkmenistan Dışışleri Bakanlığı Basın Servisi bilgi verdi. Taraflar, iki ülke arasındaki siyasi ve diplomatik ilişkilerin yüksek seviyesinden duydukları memnuniyeti dile getirerek, karşılıklı çıkarları bulunan alanlardaki bağları daha da güçlendirmeye hazır olduklarını vurguladılar.

Bakanlar, üst düzeydeki kesintisiz temasla-

rın ve mevcut anlaşmaların istikrarlı bir şekilde hayata geçirilmesinin Türkmenistan-Azerbaycan ilişkilerini derinleştirme ve genişletmede özel bir öneme sahip olduğunu belirttiler.

Ayrıca bakanlar, enerji alanındaki iş birliğini ele alarak, Türkmenistan ile Azerbaycan'ın bölgesel ve uluslararası ulaştırma koridorlarının önemli düğüm noktaları olarak stratejik rollerini teyit ettiler. Görüşme çerçevesinde ekonomik ilişkilerin çeşitlendirilmesi, karşılıklı ticaret hacminin artırılması, kültür, eğitim, bilim ve diğer sosyal alanlarda iş birliğinin genişletilmesi yolları da ele alındı.



ÖZBEKİSTAN VE AZERBAYCAN'IN ORTAK PROJE PORTFÖYÜ 4 MİLYAR DOLARA ULAŞTI

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Bakü'de bir araya gelerek iki ülke arasındaki iş birliğini değerlendirdi. Görüşmelerde, Özbekistan ve Azerbaycan'ın ortak proje portföyünün 4 milyar dolara ulaştığı açıklandı.

İki lider, stratejik ortaklığı güçlendirme, sanayi, enerji, ulaşım, tarım, turizm ve bankacılık alanlarında iş birliğini genişletme konularını ele aldı. Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, iki ülke ilişkilerinin tarihte hiç olmadığı kadar yüksek bir seviyeye ulaştığını vurguladı.

Toplantı sonunda taraflar, ticaret hacmini ve yatırım miktarını yıllık 1 milyar dolara

çıkarma konusunda mutabık kaldı. Hâlihazırda her iki ülkede yaklaşık 300 ortak işletme faaliyet göstermektedir.

Ayrıca taşımacılık iş birliği ve Orta Koridorun geliştirilmesi konuları görüşüldü. Özbekistan'ın bu güzergâhtaki yük taşımacılığı %25 artarak 1 milyon tonu geçmiş bulunmaktadır. Taraflar Mart 2025'ten itibaren elektronik izin belgesi uygulamasına geçmişti.

Görüşmede Özbekistan'ın elektrik enerjisini Avrupa'ya ihraç etme planları ve diplomatik ilişkilerin 30. yılı dolayısıyla kültürel etkinlikler de ele alındı. Taraflar anlaşmaların uygulanmasını hızlandırmak için bir "Yol Haritası" kabul etti.



ÖZBEKİSTAN ORTA ASYA'DA TURİZM REKORU KIRDI

Devlet İstatistik Komitesi'nin verilerine göre, ülkeye gelen yabancı turist sayısı geçen yılın aynı dönemine göre %146,1 artışla yaklaşık 3,1 milyona ulaştı. Bu rakam, Özbekistan'ı Orta Asya ülkeleri arasında en yüksek turizm trafiğine sahip ülke konumuna getirdi. 2024 yılında ise toplamda 8 milyondan fazla yabancı turist Özbekistan'ı ziyaret etmiş ve çoğu dört gün veya daha uzun süre konaklamıştı.

Özbekistan'a en çok turistin geldiği ülke Kırgızistan oldu; bu dönemde 942 binden fazla Kırgızistan vatandaşı Özbekistan'ı ziyaret etti. İkinci sırada Tacikistan (793,9 bin kişi),

üçüncü sırada ise Kazakistan (617,2 bin kişi) yer aldı. Özellikle Kırgız turist sayısındaki bu belirgin artış, iki ülke arasındaki ilişkilerin iyileşmesi ve sınır geçişlerinin kolaylaşmasıyla doğrudan bağlantılı olarak görülmektedir.

Taşkent, Semerkant ve Buhara, turistler arasında en popüler destinasyonlar olmaya devam etmekte ve ziyaretçilerin ilgisini çekmeyi sürdürmektedir.





ÖZBEKİSTAN TURİZMDE YÜKSELİŞTE: İLK BEŞ AYDA 4.2 MİLYON ZİYARETÇİ AĞIRLANDI

Özbekistan Ulusal İstatistik Komitesi'nin açıkladığı verilere göre, ülke Ocak-Mayıs döneminde toplam 4.2 milyon yabancı turist ağırladı. Ülke turizminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla %48.2'lik bir artış yaşandı. Gelen turistlerin büyük bir kısmı, Özbekistan'ın komşu ülkelerinden geldi. Ziyaretçi sayısı ile ilk sırada 1.2 milyon turist ile Kırgızistan yer aldı. Onu sırasıyla Tacikistan (993.7 bin), Kazakistan (889.6 bin) ve Rusya (334.3 bin) takip etti.

Orta Asya dışından gelen turistlerde de dikkat çeken bir artış gözlemlendi. Bu dönemde Türkiye'den 65.8 bin, Çin'den 51.9 bin, Hindistan'dan 28.5 bin ve İtalya'dan 17.4 bin turist Özbekistan'ı ziyaret etti. Bu ülkeler dışında kalan diğer bölgelerden gelen ziyaretçi sayısı ise 201.1 bin olarak kaydedildi. Yetkililer, yabancı turistlerin en çok ülkenin zengin tarihi ve kültürel mirasına ilgi gösterdiğini belirtti.



ANKARA “2026 TÜRK DÜNYASI TURİZM BAŞKENTİ” İLAN EDİLDİ

“Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Turizm Bakanları Toplantısının” 10’uncusu Ankara’da bir otelde yapıldı. Toplantıya Bakan Ersoy’un yanı sıra, TDT’ye üye ve gözlemci ülkelerin delegasyon başkanları ile AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Kürşad Zorlu da katıldı. Ersoy, açılış konuşmasında, toplantının ülkeler arasındaki kadim kardeşlik bağlarını daha da güçlendireceğine yürekten inandığını söyledi.

Ortak dil, tarih, kültür ve medeniyet anlayışı etrafında şekillenen Türk dünyasının bölgesel ve küresel ölçekte daha görünür ve bütüncül yapıya dönüştüğünü belirten Ersoy, “Türk Devletleri Teşkilatı, bu dönüşümün kurumsal omurgasını oluştururken, bizlere ortak potansiyelimizi değerlendirmek ve işbirliği için çok kıymetli fırsatlar sunmaktadır” diye konuştu.

Ersoy, Türk Devletleri Teşkilatına üye ülkelerle turizm alanındaki ilişkilerinin somut verilerle de güçlendiğinin altını çizerek, şu bilgileri verdi:

“2025 yılı ilk 5 aylık periyotta Azerbaycan’dan 317 bin, Kazakistan’dan 203 bin, Kırgızistan’dan 79 bin, Özbekistan’dan 215 bin, Macaristan’dan 58 bin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nden 106 bin, Türkmenistan’dan ise 70 bin ziyaretçiyi ülkemizde ağırladık. Bu vesileyle Türkiye’ye gösterdikleri yoğun ilgi için tüm kardeş halklara ve siz

değerli meslektaşlarıma gönülden teşekkür ediyorum.”

“Tarihimize ışık tutan kalıntıları gün yüzüne çıkarıyoruz”

Bakanlık tarafından ziyaretçi deneyimini zenginleştirmek amacıyla kültürel miras alanlarında yürütülen çeşitli projeleri de paylaşan Ersoy, gece müzeciliği uygulamasının başlatıldığını anımsattı. Bakan Ersoy, 1 Haziran-1 Ekim tarihleri arasında Ayasofya Camisi, Galata Kulesi, Efes Antik Kenti, Nemrut ve Zeugma Mozaik Müzesi gibi 27 noktada akşam saatlerinde özel ışıklandırmalar eşliğinde ziyaret imkanı sunulacağını bildirdi.

Ersoy, Ayasofya ve Efes’te hayata geçirilen projelere benzer şekilde gençlere tarihi dijital içeriklerle anlatmak amacıyla dijital deneyim müzeleri kurduklarını anlattı.

Ersoy, “Geleceğe Miras” projesiyle kültürel mirasa sahip çıkmak ve bunu gelecek nesillere aktarmak adına önemli adım attıklarını belirterek, bu sayede hem bilimsel verimliliğin arttığını hem de yerel kalkınmaya katkı sağlanarak kültür turizminin desteklendiğini söyledi.

Türkiye, turist sayısında dünyada 4. sırada yer aldı. Ersoy, arkeolojik kazıların tüm yıla yayıldığını, bu sayede bilimsel verimliliğin arttığını ve yerel kalkınmaya katkı sağlandığını dile getirdi. Gordion’da 47’nci Tümülüs’ün gün yüzüne çıkarıldığını anımsatan Ersoy, bu keşfin, UNESCO Dünya Mirası Listesinde yer alan alanın Ankara’nın tanıtımında önemli rol oynadığını vurguladı.

Türkiye'nin tarihi mirasını ve kültürel zenginliğini etkili şekilde koruyup tanıtmanın sonuçlarının uluslararası alanda da görüldüğünü ifade eden Ersoy, şunları kaydetti:

"Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütünün yayımladığı Mayıs 2025 Dünya Turizm Barometresine göre Türkiye, 2024 yılında 56,7 milyon yabancı ziyaretçiyle dünyada en çok turist ağırlayan 4. ülke oldu. Bu başarıyı Türk Devletleri Teşkilatının siz değerli temsilcileriyle burada paylaşmaktan mutluluk duyuyorum. Bir önceki yıla göre bir basamak yükselerek 5. sıradan 4. sıraya çıkan Türkiye, bu alandaki istikrarlı yükselişini sürdürmüştür. 2024 yılı toplam ziyaretçi sayımız ise 62,3 milyona ulaşmıştır."

"Ankara'yı '2026 Türk Dünyası Turizm Başkenti' olarak ilan etmek istiyoruz"

Kültür ve Turizm Bakanı Ersoy, Türk Devletleri Teşkilatının üye ülkeleriyle, gözlemci ülke ve kuruluşlarıyla son dönemde farklı alanlarda artan işbirliğinin, turizm alanında da somut sonuçlar vermeye başladığını söyledi.

"Ortak turizm rotaları oluşturulması, vize kolaylıkları, kültürel mirasın birlikte tanıtılması gibi adımlar, yalnızca ülkelerimizi değil, tüm Türk dünyasını daha görünür ve cazip hale getirecektir" diyen Ersoy, toplantıya ev sahipliği yapan başkent Ankara'nın tarihi ve kültürel zenginliğine dikkati çekti.

Selçuklu'dan Osmanlı'ya ve Cumhuriyet dönemine uzanan köklü geçmişiyle Ankara'nın önemli medeniyet merkezi olduğuna işaret eden Ersoy, kentin kültürel diplomasi açısından da öne çıktığını vurguladı.

Bakan Ersoy, Türk dünyasının ortak değerlerini yansıtan etkinliklere ev sahipliği yapan Ankara'nın, tematik müzeleri, geleneksel ve modern sanatın iç içe geçtiği yapısı ve CSO Ada Ankara gibi kültür merkezleriyle kültür turizmi açısından keşfedilmeye değer bir şehir olduğunu ifade etti.

Ersoy, "Bu bakımdan Ankara'yı Türk Devletleri Teşkilatı nezdinde 2026 yılı 'Türk Dünyası Turizm Başkenti' olarak ilan etmek istediğimizi de memnuniyetle ifade etmek isterim" dedi. Toplantıda geleceğe dönük işbirliği vizyonlarını da şekillendirme fırsatı yakalayacaklarını bildiren Ersoy, şu ifadeleri kullandı:

"Turizm tanıtım stratejilerinin geliştirilmesi, dijital tanıtım mecralarında koordinasyon sağlanması, kültür turizmine odaklanan projelerin desteklenmesi gibi pek çok alanda yeni adımlar atabileceğimize inanıyorum. Türkiye olarak bu işbirliğinin her aşamasında aktif rol üstlenmeye ve üzerimize düşeni yapmaya hazır olduğumuzu bir kez daha vurgulamak isterim."

"Türkiye, turizm konusunda dünya lideri konumunda"

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Kubanîçbek Ömüraliyev de Türkiye'nin turizm konusunda dünya lideri konumunda bulunduğunu söyledi.

Ömüraliyev, 2024'te Türkiye'nin 56,7 milyon yabancı ziyaretçiyi ağırlayarak dünyada en çok ziyaret edilen dördüncü ülke haline geldiğini belirtti.

Türkiye'nin turizm gündeminde Türk Devletleri Teşkilatına sürekli destek vermesinin çok önemli olduğunu vurgulayan Ömüraliyev, 2014'te Bodrum'da gerçekleştirilen zirveden bu yana TDT'nin tarihi, kültürel ve coğrafi zenginlikleri ortak güce dönüştürmek için büyük çaba harcadığını kaydetti. Ömüraliyev, üye ülkelerin yüzyıllar öncesine uzanan ortak soy, gelenekler, diller ve aynı zamanda İpek Yolu'nun mirasıyla şekillenen ortak mirasla birleştiğini aktardı.

"Bu kadim rota, bir ticaret ağından çok daha fazlasıydı. Doğu ile Batı'yı karmaşık işbirliği ağıyla birbirine bağlayan, fikir, bilgi ve kültür alışverişi kanalıydı" diyen Ömüraliyev, bu bağlantı ruhunun bugün TDT tarafından yürütülen stratejik ve vizyoner girişimlerde de yaşadığını dile getirdi.

Ömüraliyev, İpek Yolu, Türk Kayak Merkezleri Birliği, Türk Müze Kartı ve Türk Dünyası Başkenti Girişimi gibi projelerin sadece kültürel farkındalığı teşvik etmekle kalmadığını, aynı zamanda birliği güçlendirdiğini, ortaklıkları desteklediğini ve kolektif kimliği küresel sahnede yükselttiğine dikkati çekti.

"Ortak projelere ve koordinasyon süreçlerine destek vermeye hazırız"

Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, kapanış konuşmasında, toplantıda hem içerik hem de işbirliği perspektifi açısından önemli çıktılar elde edildiğini söyledi.

Kültürel yakınlığın ekonomik işbirlikleriyle taçlandırılarak daha bütüncül kalkınma modeli oluşturulabileceğini belirten Ersoy, "Bu doğrultuda Türkiye olarak her türlü bilgi ve deneyim paylaşımına, ortak projelere ve koordinasyon süreçlerine destek vermeye hazır olduğumuzu bir kez daha vurgulamak isterim" dedi.

Ersoy, "Ankara'nın 2026 yılı için 'Türk Dünyası Turizm Başkenti' olarak ilan edilmesi yönündeki teklifimizi sizlerle paylaşmaktan büyük memnuniyet duydum. Bu unvanın Ankara'nın kültürel diplomasi alanındaki gücünü artıracığına ve Türk dünyasında kültür turizmine yeni ivme kazandıracığına inanıyorum" ifadelerini kullandı.

Toplantı, Ankara'nın Türk Devletleri Teşkilatı nezdinde 2026 Türk Dünyası Turizm Başkenti ilan edilmesiyle son buldu.



ÖZBEKİSTAN VE AZERBAIJAN GEMİ İNŞASINDA İŞBİRLİĞİNE GİDİYOR

Özbekistan ve Azerbaycan, deniz taşımacılığı ve gemi inşası alanında işbirliği yapacak. İki ülke lideri Şevket Mirziyoyev ve İlham Aliyev, 2 Temmuz'da Bakü'de gerçekleştirdikleri görüşmenin ardından anlaşmaya vardılar.

Görüşme sonunda Yüksek Devletlerarası Konsey'in ikinci toplantısının kararları kabul edilirken, birçok ikili anlaşma imzalandı. Bu anlaşmalar arasında deniz taşımacılığı ve gemi inşasına ilişkin işbirliği protokolü de bulunmaktadır.

2024 yılında duyurulan Özbekistan'ın ihtiyaçları için feribot üretim projesinin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Yaklaşık 150 milyon dolar değerindeki projeyle birlikte, taraflar Trans-Hazar rotasında yük taşımacılığını geliştirmek için ortak işletme kurmayı da değerlendirmektedir.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, ayrıca "Çin - Kırgızistan - Özbekistan" demiryolunun inşası sürerken deniz taşımacılığı iş birliğinin önemine dikkat çekti.



KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Prof. Dr. Almaz İBRAYEV

TÜRKSAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Nasuh USLU

Editör: Prof. Dr. Nasuh USLU

Sayfa Tasarımı: Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, TÜRKSAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,

İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,

Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994



orasammanas

